

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/37/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6218201898
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6218201898.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Zlochu a sudkýň JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Danice Kočičkovej ako členiek senátu, v spore žalobcu: V. U., nar. XX. G. XXXX, trvale bytom U. XX, U., zast. Mgr. Gabrielou Novákovou, advokátkou so sídlom Nám. A.H. Škultétyho 5, Veľký Krtíš, proti žalovanému: X. H., nar. XX. B. XXXX, trvale bytom B. XXXX/XX, C., zast. JUDr. Denisou Veselou, advokátkou so sídlom Mierová 1, Veľký Krtíš, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 11C/15/2018-411 zo dňa 14. februára 2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobca **m á n á r o k** na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%, ktoré mu je žalovaný povinný zaplatiť v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o ich výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Veľký Krtíš (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č.k. 11C/15/2018-411 zo dňa 14. februára 2023 (ďalej len „napadnutý rozsudok“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) určil, že žalobca je výlučným vlastníkom osobného motorového vozidla Seat Alhambra, rok výroby 2016, VIN: J. (prvá výroková veta) a rozhodol o povinnosti žalovaného nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 % v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia o ich výške (druhá výroková veta).

1.1 Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia, že je výlučným vlastníkom hnutelnej veci - osobného motorového vozidla Seat Alhambra, rok výroby 2016, VIN: J. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 16.10.2017 kúpil od spoločnosti Acewash Trading Solutions Ltd., so sídlom v Cyperskej republike, sporné motorové vozidlo za kúpnu cenu 14.000,- Eur. Potom, ako dovezol motorové vozidlo na územie Slovenskej republiky, toto odovzdal D. Y., majiteľovi autobazáru v obci H. D., ktorý mu prisľúbil sprostredkovanie jeho predaja; tento následne žalobcovi oznámil, že našiel záujemcu o kúpu motorového vozidla, ktorého kúpna cena mala byť vyššia ako 22.000,- Eur. Žalobca nedal súhlas na predaj vozidla, nepodpisal ani žiadnu kúpnu zmluvu či splnomocnenie. D. Y. napriek tomu motorové vozidlo predal, túto skutočnosť a rovnako aj výšku kúpnej ceny žalobcovi neoznámil. Nakoľko predávajúci D. Y. nebol v čase prevodu vlastníkom motorového vozidla, nemohol na žalovaného platne previesť vlastnícke právo. Z dôvodu podozrenia zo spáchania trestného činu sprenevery podal žalobca na D. Y. trestné oznámenie a vlastnícky nárok k veci si uplatnil na súde, pretože na motorové vozidlo si nárokoval aj žalovaný.

1.2 Súd prvej inštancie rozsudkom (prvým v poradí) č.k. 11C/15/2018-131 zo dňa 15.01.2019 zamietol žalobu, nakoľko nemal preukázaný naliehavý právny záujem žalobcu na určovacej žalobe; okresný

súd mal zároveň za to, že žalobca nepreukázal vlastnícke právo ani svoju vecnú legitímáciu na požadovanom určení; konštatoval aj, že žalovaný bol dobromyseľným nadobúdateľom osobného motorového vozidla. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 11Co/103/2019-188 zo dňa 21.04.2020 zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie; bol toho názoru, že naliehavý právny záujem na určovacej žalobe bol daný; zároveň poznamenal, že dôkazy neboli vykonané v súlade s procesným predpisom a Spravovacím poriadkom, pretože nebol zabezpečený preklad listinných dôkazov predložených v inom ako štátnom jazyku, ktorými žalobca preukazoval svoje vlastníctvo. Odvolací súd zdôraznil, že ak došlo k zamietnutiu žaloby pre absenciu naliehavého právneho záujmu, bolo nadbytočné odôvodňovanie rozhodnutia z vecnej stránky, preto aj záver o dobrej viere žalovaného ako nadobúdateľa označil za predčasný.

1.3 Okresný súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vec opätovne prejednal, vo veci nariadil pojednávanie, vykonal dokazovanie listinami; aplikoval ustanovenia § 37 ods.1, § 123, § 132, § 133 ods.1 a § 777 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a § 137 písm.c) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Súd prvej inštancie posúdil procesné podmienky žaloby o určenie, či tu právo je alebo nie je; žalobca v spore tvrdil, že jeho vlastnícke právo k osobnému motorovému vozidlu nezaniklo, pretože nerealizoval žiadny dispozičný právny úkon smerujúci k prevodu vozidla na žalovaného; žalovanému motorové vozidlo neodovzdal. Žalovaný, naopak, popieral vlastníctvo žalobcu k predmetu sporu, tvrdil, že predmet sporu nadobudol platne ako dobromyseľný nadobúdateľ kúpou od D. Y.. Okresný súd mal za to, že na strane žalobcu existuje stav právnej neistoty; konštatoval ohrozenie jeho vlastníckeho práva k predmetu sporu; žaloba o splnenie povinnosti - vydanie veci - neprichádzala do úvahy, pretože osobný automobil sa nachádza v policajnej úschove.

1.4 Na základe vykonaných dôkazov mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobca nadobudol osobné motorové vozidlo do svojho výlučného vlastníctva na základe kúpnej zmluvy zo dňa 16.10.2017 od predávajúceho - spoločnosti Acewash Trading Solutions Ltd. za kúpnu cenu 14.000,- Eur; túto vyhodnotil okresný súd ako platný právny úkon vierohodne preukazujúci vlastnícke právo žalobcu; o uhradení kúpnej ceny bolo žalobcovi vydané písomné potvrdenie. Za spornú súd nepovažoval skutočnosť, že predávajúci odovzdal motorové vozidlo žalobcovi na území Maďarska dňa 16.10.2017, čím došlo k zavŕšeniu procesu prechodu vlastníckeho práva k predmetu sporu na žalobcu. Ani okolnosť prvej registrácie motorového vozidla v Nemecku ku dňu 8.6.2017 na spoločnosť Avis Budget Autoviemietung, GmbH&C nepopierala vlastnícke právo predávajúcej spoločnosti ku dňu 16.10.2017; v konaní bolo preukázané, že na spoločnosť Acewash Trading Solutions Ltd. prešlo vlastníctvo k motorovému vozidlu od právneho predchodcu - spoločnosti EURO CAR HANDEL so sídlom v Nemecku ku dňu 23.8.2017. Podľa názoru okresného súdu nebola hodnovernosť kúpnej zmluvy narušená ani zverejnením inzercie dňa 12.10.2017, pretože zodpovedalo zaužívanej praxi, že konkrétne motorové vozidlo nemusel mať D. Y. priamo pristavené v autobazáre.

1.5 Súd prvej inštancie následne zisťoval, či vlastnícke právo žalobcu k motorovému vozidlu trvá a či nedošlo k prevodu vlastníckeho práva a nadobudnutiu predmetu vlastníctva inou osobou, od ktorej žalovaný odvodzoval svoje vlastnícke právo, resp. či vec nadobudol žalovaný priamo od žalobcu. Okresný súd mal za to, že žalovaný vlastnícke právo k predmetu sporu nepreukázal; jeho nadobudnutie odvodzoval od kúpnej zmluvy, ktorú mal uzatvoriť s D. Y.; túto žalovaný nepredložil. Žalovaný v konaní predložil len kúpnu zmluvu zo dňa 22.10.2017 (na ktorej je ako „Predajca“ označený žalobca a ako „Kupujúci“ D. Y., pozn. odvolacieho súdu), ktorú okresný súd vyhodnotil ako absolútne neplatný právny úkon; vychádzal pritom z výsledku znaleckého dokazovania, ktorý nepreukázal, že by bol žalobcov podpis na zmluve jeho pravým podpisom ako aj z trestného konania vedeného pod sp.zn. 3T/16/2022, v ktorom bolo preukázané, že kúpna zmluva bola D. Y. sfaľovaná. Na základe týchto skutočností okresný súd uzavrel, že žalobca nebol nedbalý. Nedbalým bol žalovaný, ktorý v deň obhliadky osobného motorového vozidla zaplatil zálohu vo výške 200,- Eur, pričom si neoveril, kto je skutočným vlastníkom vozidla, za ktorého nesprávne považoval D. Y.. Okresný súd zdôraznil, že ak by žalovaný konal s primeranou starostlivosťou, postrehol by, že v zmysle kúpnej zmluvy, na ktorej absentuje podpis predávajúceho, mal D. Y. nadobudnúť motorové vozidlo až dňa 22.10.2017. Žalovaný zároveň mienil nadobudnúť predmet kúpy bez písomnej kúpnej zmluvy za nadobúdaciú cenu 22.900,- Eur, aj keď mal vedomosť o tom, že kúpna cena v zmysle kúpnej zmluvy medzi žalobcom a D. Y. bola 23.500,- Eur a vozidlo bolo na internete ponúkané za 24.500,- Eur. Vo vzťahu k uvedenému dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalovaný konal ľahkovážne a prehliadol okolnosti vyvolávajúce oprávnenú pochybnosť o

vlastníctve D. Y. k huteľnej veci. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie žalobe žalobcu vyhovel a určil, že žalobca je vlastníkom sporného motorového vozidla.

1.6 Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania okresný súd aplikoval ustanovenie § 255 ods.1 a § 262 ods.1, ods.2 Civilného sporového poriadku a v konaní neúspešnému žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v plnej výške.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný (ďalej aj „odvolateľ“) v zákonom stanovenej lehote odvolanie s návrhom, aby odvolací súd zmenil rozsudok okresného súdu tak, že žalobu zamietne; uplatnil si aj nárok na náhradu trov konania. Uplatnil odvolacie dôvody uvedené v ustanovení § 365 ods.1 písm. f) a h) C.s.p.; tvrdil tak, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1 Žalovaný poukázal na skutočnosť, že pôvodný rozsudok súdu prvej inštancie bol diametrálne odlišný od rozsudku, proti ktorému podáva odvolanie, čo vzhľadom na vykonané dokazovanie svedčiace v jeho prospech, vyhodnotil ako prekvapivé, arbitrálne a nezákonné.

2.2 Vzhľadom k tomu, že motorové vozidlo mienil žalovaný kúpiť od autobazáru, konateľ ktorého mu predložil všetky potrebné doklady, mal za to, že postupoval primerane, vhodne, s náležitou starostlivosťou a v dobrej viere, že uzatvoril ústnu kúpnu zmluvu s vlastníkom motorového vozidla, resp. s osobou, ktorá mala oprávnenie na jeho predaj; v tejto súvislosti dodal, že po prepise motorového vozidla mu bolo doručené osvedčenie o evidencii k motorovému vozidlu, v ktorom bol do mája 2018 zapísaný ako vlastník a držiteľ, následne motorové vozidlo vydal do policajnej úschovy.

2.3 Odmietol konštatovanie súdu o jeho nedbanlivosti pri kúpe motorového vozidla; za nepravdivé označil tvrdenie, že priamo po obhliadke automobilu uhradil kúpnu cenu, zdôraznil, že uhradil len zálohu vo výške 200,- Eur. Žalovaný nepovažoval za neobvyklé ani uzatvorenie kúpnej zmluvy medzi predávajúcim a sprostredkovateľom deň po ním uskutočnenej obhliadke motorového vozidla; dodal, že uvedené predstavuje vnútorný vzťah medzi týmito osobami a dané skutočnosti nemal žalovaný dôvod skúmať a preverovať. Skutočnosť, či podpis na kúpnej zmluve patrí alebo nepatrí žalobcovi nebol potvrdený, ale ani vyvrátený znaleckým posudkom, preto vyjadril presvedčenie, že žalobca dôkazné bremeno neuniesol.

2.4 Odvolateľ upriamil pozornosť na skutočnosť, že kúpna zmluva bola medzi žalobcom a spoločnosťou Acewash Trading Solutions Ltd. uzatvorená dňa 16.10.2017, avšak inzercia autobazáru bola na webovej stránke zverejnená už dňa 12.10.2017. Predmetnú nezrovnalosť nevysvetlil ani súd prvej inštancie; nevysporiadal sa ani so skutočnosťou, že v inzercií boli uvedené údaje, ktoré nevyplývali z dokladov k motorovému vozidlu (či bolo vozidlo garážované, dovezené, nebúrané...).

2.5 Namietol, že z dokladov predložených žalobcom vyplýva, že vlastníkom sporného motorového vozidla bola spoločnosť Avis Budget Autovermietung GmbH a nie spoločnosť Acewash Trading Solutions Ltd.; žalovaný tak mal za to, že predložené dôkazy hodnoverným spôsobom nepreukazujú vlastnícke právo žalobcu.

2.6 Za špekulatívne odvolateľ označil správanie žalobcu, ktorý si v trestnom konaní uplatnil od D. Y. náhradu škody; žiada tak náhradu škody aj motorové vozidlo. V súvislosti s trestným konaním, v ktorom malo byť preukázané, že podpis na kúpnej zmluve bol sfaľšovaný, uviedol, že toto konanie nebolo právoplatne skončené.

2.7 Žalovaný v odvolaní konštatoval žalobcovu nedbanlivosť; tento dobrovoľne odovzdal motorové vozidlo D. Y., súhlas na predaj vozidla mu udeliť nemal, avšak od októbra 2017 do mája 2018 sa žalobca žiadnym spôsobom o motorové vozidlo nezaujímal. Za kľúčovú označil dobromyseľnosť nadobúdateľa. Poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 549/2015 zo dňa 16.3.2016, v zmysle ktorého má niesť vyššie riziko nedbalý vlastník ako nadobúdateľ v dobrej viere; k obdobným záverom dospel Ústavný súd Českej republiky v náleze sp.zn. III. ÚS 247/14 zo dňa 28.1.2016. Pokiaľ žalobca v žalobe uvádzal, že žalovaný mal vynaložiť náležitú starostlivosť a preveriť si titul nadobudnutia veci predávajúcim, tu poukázal na predloženú kúpnu zmluvu, po predložení ktorej nemal

dôvod pochybovať o vlastníckom práve predávajúceho, a taktiež z dôvodu predloženia iných dokladov. Žalovaný označil konanie žalobcu, ktorý odovzdal motorové vozidlo spolu s dokladmi za účelom jeho predaja D. Y., za nezodpovedné; žalobca si mal byť vedomý, že ak autobazár poveril predajom vozidla, že takýto predaj sa môže uskutočniť; skutočnosť, že D. Y. našiel kupca bola žalobcovi oznámená. Poznamenal, že žalobca v konaní neuviedol, či o odovzdaní veci obstarávateľovi existovalo písomné potvrdenie alebo písomná zmluva a aké podmienky ohľadom sprostredkovania predaja boli dohodnuté.

2.8 Odvolateľ poukazuje na ustanovenie § 123 Občianskeho zákonníka mal za to, že kúpnu zmluvu môže uzatvoriť ako predávajúci len vlastník veci, resp. správca zverenej veci, pretože on je oprávnený na takú dispozíciu s vecou; podľa názoru žalovaného bol D. Y. správcou zverenej veci. Uviedol aj, že v prípade huteľných vecí sa kupujúci môže stať vlastníkom veci, aj keď táto nebola vo vlastníctve predávajúceho v prípade, že vlastníctvo huteľnej veci možno nadobudnúť od nevlastníka, t.j. ak je predávajúci oprávnený s takýmito vecami obchodovať (§ 446 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník /ďalej len „Obchodný zákonník“) alebo ide o osobu, ktorej vlastník zveril vec a kupujúci ju nadobudol dobromyseľne (§ 773 Občianskeho zákonníka). Žalobca zveril nevlastníkovi vec za účelom predaja a žalovaný ako kupujúci ju nadobudol dobromyseľne. Odvolateľ zotrval na tvrdení, že žalobca konal nedbalo a nezodpovedne, keď si nevyžiadal od D. Y. žiadne potvrdenie o odovzdaní motorového vozidla, neuzatvoril žiadne splnomocnenie ani žiadnu zmluvu o sprostredkovaní a spolu s motorovým vozidlom mu odovzdal originálne doklady k motorovému vozidlu prislúchajúce. Dôvodil, že princíp dobrej viery chrániaci účastníkov súkromnoprávných vzťahov je jedným z kľúčových prejavov princípu právnej istoty. Nadobúdateľovi vlastníckeho práva, pokiaľ ho nadobudol v dobrej viere, musí byť poskytovaná široká ochrana, pretože v opačnom prípade by si nikdy nemohol byť istý svojím vlastníctvom. Ak by aj žalobca preukázal svoje vlastnícke právo, musel by niesť vyššie riziko ako nedbalý vlastník proti nadobúdateľovi v dobrej viere.

2.9. Žalovaný poukázal na ustanovenie § 35 ods.3 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého právne úkony vyjadrené inak než slovami sa vykladajú podľa toho, čo spôsob ich vyjadrenia obvykle znamená; prihliada sa pritom na vôľu toho, kto právny úkon urobil a chráni dobromyseľnosť toho, komu bol právny úkon určený. Ak žalobca zveril vec D. Y. za účelom sprostredkovania predaja motorového vozidla a ich predchádzajúca skúsenosť bola taká, že tento motorové vozidlo predal a žalobca uvedené akceptoval, nebol dôvod domnievať sa, že v danom prípade boli jeho úmysel a vôľa iné. Konštatoval aj, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno, keď nepreukázal vlastnícke právo k spornému motorovému vozidlu.

2.10 Žalobca v konaní neuviedol, akému právnomu poriadku podlieha uzatvorenie kúpnej zmluvy; žalobca uzatvoril dňa 16.10.2017 kúpnu zmluvu v Maďarsku ako občan Maďarska; nepredložil však v konaní skutkové tvrdenia a dôkazy, ktoré by hodnoverným spôsobom preukázali jeho aktívnu vecnú legitímáciu. Žalovaný sa označil za vlastníka motorového vozidla, o čom mala svedčiť evidencia motorových vozidiel, v ktorej je vedený ako vlastník a držiteľ.

2.11 Čo sa týka v konaní vyhotoveného znaleckého posudku, v tomto nevedel znalec potvrdiť ani vylúčiť, že podpis na kúpnej zmluve uzatvorenej medzi žalobcom ako predávajúcim a D. Y. ako kupujúcim, je pravým podpisom žalobcu. Žalovaný mal za to, že dôkazné bremeno zaťažovalo žalobcu; tento mal hodnoverne preukázať svoje tvrdenia, či kúpnu zmluvu podpísal alebo nie. Nakoľko v konaní nepredložil kúpnu zmluvu vo forme originálu, znalecké dokazovanie nemalo zmysel a ak ho navrhol žalobca, ktorý originál listiny nepredložil a výsledok sporu bol preto neistý, bolo podľa názoru žalovaného potrebné vyhodnotiť záver znaleckého posudku v jeho prospech.

3. Žalobca písomné vyjadrenie k odvolaniu žalovaného nepodal.

4. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní, vec preskúmal v rozsahu určenom § 380 ods. 1, 2 C.s.p., v rozsahu určenom ustanovením § 379 C.s.p., bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods.1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

4.1 Podľa § 387 ods. 1 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

5. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie, po zrušení rozsudku (prvého v poradí), postupujúc v intenciách načrtnutých odvolacím súdom konštatoval, že naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva je daný; zároveň doplnil dokazovanie znaleckým posudkom a zabezpečil preklad listín vyhotovených v inom ako štátnom jazyku, ktoré boli v konaní predložené. Súd prvej inštancie mal za preukázanú aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu; svoje rozhodnutie založil na skúmaní dobromyseľnosti strán sporu, pričom dospel k záveru, že žalovaný bol pri kúpe osobného motorového vozidla nedbalý; konštatoval, že vlastníctvo žalobcu k spornému vozidlu trvá.

6. Žalovaný v odvolaní označil za kľúčovú otázku dobromyseľnosti nadobúdateľa; v tejto súvislosti citoval aj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 549/2015 zo dňa 16.3.2016 pripúšťajúci ochranu nadobúdateľa s odkazom na jeho dobrú vieru; tento v čase jeho vydania predstavoval prelomové rozhodnutie, ktorého závery boli prevzaté do niekoľkých ďalších rozhodnutí. Daný názor bol následne korigovaný nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 19.1.2021 sp.zn. I. ÚS 510/2016, ktorý v súvislosti s dobromyseľnosťou nadobúdateľa vyjadril potrebu prihliadnutia na mimoriadne výnimočné okolnosti pri poskytnutí ochrany právam nadobúdateľa, zároveň však vyjadril presvedčenie, že k tejto otázke je potrebné pristupovať zdržanlivo.

6.1 Nesúlads rozhodovacej praxe založený týmito rozhodnutiami bol zjednotený rozhodnutím veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1VObdo/2/2020 zo dňa 27.4.2021, v ktorom sa vysporiadal s otázkou prelomenia zásady nemo plus iuris a s ňou súvisiacou možnosťou nadobudnutia vlastníckeho práva od nevlastníka na základe dobrej viery nadobúdateľa. Konštatoval, že slovenská právna úprava umožňuje nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka len v zákonom stanovených prípadoch, kedy uprednostňuje ochranu dobromyseľného nadobúdateľa vecí a umožňuje prelomenie zásady nemo plus iuris. V konkrétnostiach ide o ustanovenie § 486 Občianskeho zákonníka, ktorý poskytuje ochranu dobromyseľnému nadobúdateľovi vecí z dedičstva nadobudnutých od nepravého dediča, ktorému bolo dedičstvo potvrdené; ustanovenie § 446 Obchodného zákonníka, ktorým je chránený kupujúci, ktorý nadobúda vlastnícke právo k veci aj v prípade, že predávajúci nie je vlastníkom predávaného tovaru (okrem prípadu kedy kupujúci vedel, že predávajúci nie je vlastníkom veci a že nie je ani oprávnený s tovarom nakladať za účelom jeho predaja); ustanovenie § 93 ods.3 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle ktorého kupujúci pri odplatnom prevode veci zapísanej do súpisu nadobudne vlastnícke právo aj vtedy, keď úpadca nebol vlastníkom tejto veci, ibaže vedel alebo musel vedieť, že úpadca alebo tretia osoba, ktorej majetok zabezpečuje záväzok úpadcu, nie je vlastníkom veci; ustanovenie § 19 ods.3 zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách poskytuje ochranu kupujúcemu, ktorý nadobudol vlastnícke právo k cennému papieru, aj keď predávajúci nemal právo tento cenný papier previesť, ibaže kupujúci v čase prevodu vedel alebo musel vedieť, že predávajúci nemá právo cenný papier previesť; v znení účinnom do 31.3.2017 to bolo aj ustanovenie § 61 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), ktoré v exekučnom konaní vylučovalo navrátenie do predošlého stavu.

6.2 V zmysle záveru vysloveného veľkým senátom obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky neprichádza do úvahy, aby súdy bez existencie zákonného podkladu „rozširujúco“ vyvodzovali možnosť ochrany dobromyseľného nadobúdateľa tým spôsobom, že samotná dobrá viera nadobúdateľa postačuje na priznanie jej vlastníckeho práva, t.j. že by nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka bolo prípustné vo všeobecnosti. Uvedené platí bez ohľadu na to, že zotrvanie na zásade nemo plus iuris môže pôsobiť v subjektívnej rovine nespravodlivo voči nadobúdateľovi veci.“. Právna veta citovaného rozhodnutia znie: „Dobrá viera nadobúdateľa, že hnutelnú alebo nehnuteľnú vec nadobúda od vlastníka, má vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva, len pokiaľ zákon v taxatívne vymedzených prípadoch nadobudnutie vlastníckeho práva s poukazom na dobrú vieru ich nadobúdateľa výslovne upravuje. V iných prípadoch právna úprava de lege lata nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje.“.

6.3 V súvislosti s citovaným rozhodnutím veľkého senátu je potrebné zdôrazniť, že veľký senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zabezpečuje zjednocovanie právnych názorov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako aj jednotu rozhodovania súdov nižších inštancií (§ 48 C.s.p.) sledujúc tým naplnenie princípu právnej istoty vyplývajúceho z čl. 2 ods.2 základných zásad Civilného sporového poriadku; závery prijaté veľkým senátom obchodnoprávneho kolégia si odvolací súd osvojil; na požiadavku skúmania dobromyseľnosti nadobúdateľa zotrvať nemohol.

7. Pozornosti odvolacieho súdu neušlo, že žalovaný v podanom odvolaní poukázal na ustanovenie § 446 Obchodného zákonníka, ktoré je jedným zo zákonných predpokladov umožňujúcich prelomenie zásady nemo plus iuris a od ktorého žalovaný mienil odvodiť svoje vlastnícke právo k predmetu sporu. V konaní však nepreukázal pre aplikáciu ustanovení Obchodného zákonníka relevantnú skutočnosť, a to vôľu zmluvných strán (žalovaného a D. Y.), aby sa ich zmluvný vzťah, ktorý mal byť založený kúpnu zmluvou, spravoval ustanoveniami Obchodného zákonníka.

7.1 Napriek tomu, že nie je povinnosťou zmluvných strán uzatvoriť kúpnu zmluvu v písomnej forme, na to, aby bolo možné vysloviť platnosť dojednania voľby Obchodného zákonníka je potrebný výslovný prejav vôle zmluvných strán o tom, že pre ten ktorý právny vzťah si volia aplikáciu ustanovení Obchodného zákonníka; písomná forma tejto voľby je obligatórna (§ 262 ods.2 Obchodného zákonníka).

7.2 V prejednávacom prípade, prihliadajúc na skutočnosť, že k uzatvoreniu kúpnej zmluvy medzi žalovaným a D. Y. malo dôjsť ústne, odvolací súd konštatuje absenciu akejkoľvek písomnej formy voľby aplikácie Obchodného zákonníka medzi zmluvnými stranami; túto (voľbu) žalovaný v priebehu konania ani netvrdil. Kúpnu zmluvu tak bolo potrebné podriaďiť režimu Občianskeho zákonníka, čo v konečnom dôsledku znamená, že aplikácia ustanovenia § 446 Obchodného zákonníka, upravujúca možnosť nadobudnutia vlastníckeho práva kupujúcim od nevlastníka, nebola daná, a to napriek tomu, že kupujúci, ako tvrdil, nemal vedomosť o tom, že predávajúci D. Y. nie je vlastníkom veci a nie je ani oprávnený s ňou nakladať za účelom jeho predaja.

7.3 Odvolací súd dodáva, že ustanovenie § 773 a nasl. Občianskeho zákonníka, na ktoré žalovaný v odvolaní taktiež poukazoval, nepredstavuje zákonný predpoklad, na základe ktorého by bolo možné poskytnúť ochranu dobromyseľnému nadobúdateľovi veci; ako z vyššie uvedeného vyplýva, prelomenie zásady nemo plus iuris prichádza do úvahy len v taxatívne vymedzených prípadoch, medzi ktoré však ustanovenie § 773 Občianskeho zákonníka nespadá.

8. Žalobca svoje vlastnícke právo k motorovému vozidlu preukázal kúpnu zmluvou, ktorú dňa 16.10.2017 uzatvoril so spoločnosťou Acewash Trading Solutions Ltd.; súd prvej inštancie posúdil jej obsah; mal za preukázané, že predmet kúpy - sporné motorové vozidlo - a kúpna cena boli v zmluve riadne špecifikované, kúpna zmluva bola podpísaná obidvoma zmluvnými stranami a došlo aj k reálnemu odovzdaniu motorového vozidla; hodnotenie okresného súdu o preukázaní vlastníckeho práva žalobcu k predmetu sporu bolo v tejto časti dostatočné a správne.

8.1 Pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal, že vlastnícke právo k spornému motorovému vozidlu v čase jeho predaja žalobcovi svedčilo spoločnosti Avis Budget Autovermietung GmbH & Co. KG (ďalej aj „Avis“) a nie spoločnosti Acewash Trading Solutions Ltd., odvolací súd poznamenáva, že z predloženého technického preukazu je zrejmé, že spoločnosť Avis bola ku dňu prvej evidencie osobného automobilu, t.j. ku dňu 8.11.2016, zapísaná ako prvý vlastníč, resp. držiteľ daného motorového vozidla. Uvedené však neznamená, že by spoločnosť Acewash Trading Solutions Ltd. nemohla byť majiteľom vozidla ku dňu 16.10.2017, a teda v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy so žalobcom; žalobca dôkazné bremeno svojich tvrdení niesol, keď predložil kúpnu zmluvu zo dňa 16.10.2017 ako aj doklad o zaplatení kúpnej ceny 14.000,- Eur.

8.2 Na ďalšie odvolacie námietky žalovaného týkajúce sa kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a spoločnosťou Acewash Trading Solutions Ltd. odvolací súd reaguje už len konštatovaním, že v tomto konaní súd neposudzoval ani primeranosť nadobúdacej ceny motorového vozidla uhradenej žalobcom a neskúmal ani, akému právnenému poriadku malo uzatvorenie kúpnej zmluvy zo dňa 16.10.2017 podliehať. Právne významnou skutočnosťou v tomto konaní bolo určenie, či vlastnícke právo k motorovému vozidlu svedčí žalobcovi alebo žalovanému, nie či svedčí v prospech spoločnosti Acewash Trading Solutions Ltd. (prípadne spoločnosti Avis Budget Autovermietung GmbH & Co. KG); uvedené by mohlo byť predmetom iného konania.

9. Z podaného odvolania zároveň vyplýva, že žalovaný mienil zaťažiť žalobcu negatívnou dôkaznou povinnosťou, keď žiadal, aby žalobca, ktorý od začiatku konania popieral uzatvorenie kúpnej zmluvy s D. Y., predložil jej originál zo dňa 22.10.2017. Požiadavka na preukázanie dôkazu o neexistujúcej skutočnosti však nie je objektívne možná.

9.1 V dôsledku absencie originálu kúpnej zmluvy zo dňa 22.10.2017 bol nejednoznačný aj výsledok znaleckého dokazovania; znalec nevedel potvrdiť, ale ani vylúčiť, že by bol podpis na danej kúpnej zmluve pravým podpisom žalobcu. Z obsahu odvolania je zrejmé stanovisko žalovaného, ktorý konštatoval, že nejednoznačnosť znaleckého dokazovania mala byť vyhodnotená v jeho prospech. Avšak, odvolací súd zdôrazňuje, že to bol práve žalovaný, kto do súdneho spisu doložil iba fotokópiu kúpnej zmluvy zo dňa 22.10.2017. Ak tento nepredložil originál kúpnej zmluvy, nemôže dôvodne namietat závery znaleckého posudku.

10. Vo vzťahu k námietke žalovaného, že o jeho vlastníctve k spornému motorovému vozidlu mala svedčiť evidencia motorových vozidiel, v ktorej je vedený ako vlastník a držiteľ, upriamuje odvolací súd opätovne pozornosť na rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Tento sa v odôvodnení svojho rozhodnutia primárne zaoberal možnosťou, resp. nemožnosťou nadobudnutia vlastníckeho práva od nevlastníka najmä vo vzťahu k nehnuteľnostiam. V tejto súvislosti sa vysporiadal aj s vyvstávajúcou otázkou hodnovernosti údajov vyplývajúcich z katastra nehnuteľností. Tu odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 70 ods.1 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), v zmysle ktorého platí prezumpcia správnosti údajov zapísaných v katastri nehnuteľností, kým sa nepreukáže opak. Ak Najvyšší súd Slovenskej republiky prijal záver, že evidencia vlastníctva nehnuteľnosti v katastri nehnuteľností nezakladá dobrú vieru evidovaného vlastníka v to, že je vlastník, tak ani evidencia motorových vozidiel, ktorá v porovnaní s katastrom nehnuteľností nemá taký právny význam, nemohla založiť dobromyseľnosť žalovaného v existenciu vlastníckeho práva k spornému motorovému vozidlu. Napokon k zápisu žalovaného do evidencie vozidiel došlo až po predaji, ktorý bol zosporený a je evidenciou stavu, ktorý nastal po namietanom právnom úkone.

10.1 Pokiaľ ide o námietku žalovaného týkajúcu sa zverejnenia inzerátu na webovej stránke autobazáru dňa 12.10.2017, a to napriek tomu, že k uzatvoreniu kúpnej zmluvy medzi žalobcom a spoločnosťou Acewash Trading Solutions Ltd. došlo až dňa 16.10.2017, v tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na výpoveď svedka D. Y. na pojednávaní dňa 15.1.2019, ktorý uviedol, že „inzerciu je možné publikovať aj bez fyzickej držby vozidla“; postačovali údaje o konkrétnom vozidle a jeho technické parametre.

11. Nakoľko je prelomenie zásady nemo plus iuris a nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka možné len v taxatívne vymedzených prípadoch a v prejednávanej spore o žiadnu z týchto výnimiek nejde, odvolací súd, postupujúc v súlade s názorom najvyššieho súdu, má za to, že nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka neprichádza do úvahy.

12. Keďže podané odvolanie nebolo spôsobilé spochybniť správnosť výrokovvej časti rozhodnutia okresného súdu, odvolací súd ho podľa § 387 ods.1 C.s.p. potvrdil, a to aj v závislom výroku o trovách konania.

13. O trovách tohto odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. O výške trov konania rozhodne súdny úradník súdu prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.